

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 25 kr.
Bélyegdíj minder lírje. évfél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomda-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Vaszary primás beszéde.

Remek alkotású beszéddel nyitotta meg a biboros primás a Szent István-társaság idei közgyűlését. Nem politikai e beszéd, hisz a társaság is, mely előtt tartott, irodalmi társaság, de azért kétségtelenül bir politikai vonatkozással most, a kötelező polgári házasságnak képviselőházi fényes elfogadtatása után.

A hercegprimás betegnek látja korunk erkölcsi irányát, fél a materialisztikus eszmék elharapódzásától s család- és társadalombontó, ennélfogva a magyar hazára veszélyes befolyásától, s az ellen orvosszert a családi élet vallás-erkölcsi tisztaságának erősítésében, megóvásában keres. Gyönyörű nyelven festi a családi élet tisztaságának, erkölcsös voltának jelentőségét a társadalomra s államra nézve. A régi Róma történetével bizonyítja, hogy az államok csak addig maradnak erősek, míg a családi élet szent s megdőlnek az államok is, nemzetek is, ha a család kötelei megzavarulnak s erkölcsi elhalványulnak. A kereszténység érdeme, hogy a bukás felé hanyatló Rómának a családról való fogalmát megemléksítette s a primás arra hív fel, hogy működjen kiki a család keresztény jellegének fentartására, a nemzet erőssége s fenmaradása érdekében.

A primás beszédének egész okoskodása olyan, hogy azt a kötelező polgári házasság hívei is aláírhatják. Wekerle miniszterelnök és a javaslat legkötönyebb pártolói mind egyenesen hangsúlyozták a családi élet konszolidációjának szentsége fenmaradásának szükségét, melyet éppen a kath. házasság felbonthatatlansága által előidézett vallás-változtatások veszélyeztetnek leginkább. Éppen az erkölcsös házasság érdekében nyilvánította ki Wekerle miniszterelnök, hogy annak egyházi megáldása mily előkelő tényező s éppen azért a hívők elé semmi akadály sem fog gördítettetni, sőt éppen elő fog mozdítani, hogy házasságkötésükre az egyház áldását is megnyerhessék.

Világos, hogy ily beszéd nem lehet harcra tüzelő, a főrendiházhoz intézve, a polgári házasság ellen, sőt inkább békéltető a tendenciája; a szerencsétlen Lengyelország sorsára utalás pedig, hogy tudniillik: „hova vihetnek a társadalmi, vallási és pártharcok“, egyenesen azt bizonyítja, hogy Vaszary a belső harcokat, viszályokat nem akarja

s békére int mindenkit, mert irtózik a vallási villongástól s annak országbontó veszedelmétől. A főrendiházi ellenzék tehát, mely a polgári házasság ellen készül, e beszédben nem talál támogatást, sőt inkább intést a meggondolásra s óvást ez eszközökkel való dobálózástól.

Hitünk szerint e beszéd annak a bizonyossága, hogy a primás s a püspökök beletörődni kezdenek a változhatlanba, s belátják, hogy az egyházak a maguk befolyását a polgári házasság mellett is fentarthatják a lelkek s szellem irányok vezetésére. Fejtsenek ki ezután fokozottabb gondot a családi élet erkölcsösségének s a családi kötelek erősítésének érdekében: övek a templom, s óriási hatáskörük az iskolában, s így, ha a papság teljesíti a kötelességét, nem kell félnünk a társadalom elkereszténytelenedésétől s ezzel járható azon nemzeti veszedelmektől, melyektől ők magyar hazánkat féltik.

A karlócai népgyűlés.

A képviselőház óriási szótöbbséggel megszavazta a polgári házasságot. Az egész ország örül s a javaslat megszavazásában a szabadelvű haladásnak valóságos diadalát látja s biztosra veszi, hogy a főrendiház sem fogja magát a nemzet érdekeivel ellentétbe helyezni, hanem igenis hozzájárulásával lehetővé teszi majd, hogy a javaslat törvényne váljon. Ebben bizik a nemzet zöme s hogy nem fog csalatkozni, azt biztosra veszi.

Bizalmát csak fokozza az a tudat, hogy a polgári házasságról szóló javaslat törvényne válása országos érdeket képez. A mikor tehát állami életünk, társadalmi viszonyaink szükségletéről van tulajdonképpen e kérdésben szó s ezen szükségletek okszerű és teljesen korrekt, a képviselőház által is helyeselt módon való megoldásáról, ugyanakkor el kell tűnni a kiesinyes érvek mellett az egyházak részéről felhozott, s az ő szemponjtukból talán helyeselhető érveknek is. Tűnjék el ezzel minden félreértés is és legyen a megoldás békés, a javaslat komolyságához és nagy horderejéhez méltóan. Jöjjön az állam és az egyházak között — ha talán ez a kérdés kissé megingatta volna — a harmonia újra létre; tegyen meg az állam mindent az egyházak tekintélyének, a vallásnak megóvására, s viszont az egyházak pedig hajoljanak meg az idő haladásával s nemzeti fejlődésünkkel járó követelmények előtt. — Ilyen módon meg lehet minden ellentétet szüntetni s a diszharmonikus hangulat is eloszlik majd.

Semmiképpen sem vezethet azonban erre az eredményre az olyan hangulat s az a fanatikus viselkedés, mint amint a karlócai népgyűlésen tapasztalt az ország. Ezt a népgyűlést a szerb egyház akciójának kell tekintetünk, miután papok kezdeményezték s a gör. kel-

vallás dogmáival felfegyverkezve támadták meg az egyházi politikai javaslatokat. A gyűlés ellen természetesen senkinek semmi kifogása nem lehet; szabad államban szabad polgárok vagyunk, jogunk van tehát népgyűlést tartani. Tartottak a katolikusok is gyűléseket. Es ezek a gyűlések, ha más hasznuk nincs, a helyzet tisztázására — nem éppen a jelen esetet véve fel — esetleg igen jó szolgálatot tehetnek. Hanem akkor kerülni kell minden túlzást.

A Karlócaán folyó hó 20-án megtartott gyűlésen nagyon izgatott volt a hangulat, olyan, amely épséggel nem alkalmas higgadt és tárgyilagos tanácskozásra s amely megfosztja e népgyűlésnek a javaslatok elleni tiltakozását minden komolyságtól. A gyűlésnek intelli-gens emberek voltak a szervezői, a szövekről legnagyobb részt kvalifikált emberek beszéltek s mégis az egész népgyűlés olybá tűnik fel, mintha nem akartak volna mást, csak a magyar állam és zsidók ellen izgatni. Egy fanatikus tömeg volt ott, amely torzakad-tábol zsvívozott a szónokok izgató szavaira.

Egyik szónok a másiknak adta át a szót; az egyik hevesebben kelt ki, mint a másik az egyházi politikai javaslatok ellen. Mintha csak tul akarták volna licitálni egymást. Valóságos dühvel rontottak neki a kormány-nak s az egyházi politikai javaslatokban jogaik iszonyú sérelmet láttak. Az ő egyházi autonómiájukat akarja a kormány megsérteni. Ezt pedig ők nem engedhetik, ők hát nem lehet megnyirbálni. Az ő jogukat le akarják tiporni — mondogatták a szónokok. Képzhetők, hogy a mikor ilyen dolgokkal huzakodtak elő, ugyanakkor nem a legkedvezőbbben beszéltek a magyar államról s általában a magyarokról. De még ennek a végtelen túlzásnak a határait is átlépték. Nem átalították öfelségét is belevinni a tanácskozásba, azon reményüket fejezve ki, hogy öfelsége nem fogja megszegni a nekik tett ígéretét. Hát mit ígért öfelsége a szerbeknek? azt, hogy Magyarországon sohasem fogják behozni a polgári házasságot, az állami anyakönyvvezetést stb., de hogy ígérte, és ha ígérte volna, bizonyára meg is tartaná tőle telhetőleg ígéretét. Ők az anygalban is ördögöt láttak s azt hiszik, hogy ők tönkre lesznek téve az egyházi politikai javaslatok által. Pedig ha sérelemről egyáltalán lehet szó, hát is csak annyi sérelmet szenvednek, mint a többi vallásfelekezettek. Ezek pedig higgadtan tanácskoztak hozzájuk képest.

Különbönb bizonyos tekintetben gyerekes szinezete is van ennek a népgyűlésnek. Hát ők kiabáltak, jaj-gattak, hogy így meg úgy sértik meg az jogaikat s amikor a zsidó recepcióról volt szó, hangos abugot eresztettek égnek. Ők nem akarnak zsidók lenni, le a zsidókkal stb., — ilyeneket kiabáltak. Kitént, hogy az összes javaslatok közül legnagyobb az ellenszenv a zsidó vallás recepciója ellen. Szabad-e hát nekik jogokról beszélni, ha másoktól csupa megmagyarázhatlan ellen-szenvből ők maguk akarják azokat megtagadni.

Bizony ilyenformán nem lehet komoly fontosságot

A „BÁCSKA“ tárcája.

Égyütt ültem . . . *)

Együtt ültem kedvesemmel
Junius szép éjjelén,
Karjaimba őt bezárva,
Csókja tüzet éleztém.

Aldom azt a szive-lelkét
És imádom végtelen,
Jussomat a mennyországba
Hogy lelopta énnemem.

Földöntúli érzemény és
Szent varázs megihletett,
Sohse láttam ilyen arcot,
Ilyen csillogó szemet.

Mondom: tetőpontra hágott
Baldogságom ő velem —
Csak ne áltúnk volna akkor
Frissen festett padra le.

Maróthi János.

FÜG-ROBINETTI A BIRÓSÁG ELŐTT.**)

Ira Hevessi Jenő.

Sok bolond bírói határozatról hallottam már életemben, de ilyenről még soha.
Azt már hallottam, hogy mikor egy kifózó nő sirva panaszkolta a bíró előtt, hogy egyik „vetélytársnője“ mosósózdát öntött a babfőzelékébe — pedig hát a főispán is megnyalhatta volna utána a száját! — az igazság

*) Szerzőnek „Nevető rigmusok“ című sajtó alatt levő kötetéből.
**) Mutatvány szerzőnek „Könyv és mosoly“ c. kötetéből.

felkent bajnoka behívata a szolgát és három öblös főzőkanállal megétegette vele, csak hogy kiderüljön az igazság (az igazság ki is derült, hanem a szegény szolgának dobnagyságára felfúvódott a hasa tőle!): hanem hogy a bíró azt határozta volna, hogy kiténjék, kinek van a kettő közül az igazsága, — olyat még nem pipáltam.

No de ne vágjunk az események elébe.
Két nap mulva kezdődik a történet, hogy Kamasz András városi mozgóbolt-tulajdonos nyugodtan, mint akinek teljesen rendben van a szénája, sétált a „Kondás-tér“ jobboldalán (lévén kormányparti), midőn valaki hirtelen nyakonverte, majd pedig átkarolván fájós derekát, amugy magyarosan a földhöz teremtette.

Kezdetben nem tudta, mi történik vele. Szeme káprázásából némileg sejtette ugyan, hogy valamelyik ismert személyiség érintkezésbe hozta csontos öklét az ismert személyiséggel, hanem mikor a földön végig terülve, ő képes ábrázatával, hanem mikor a földön végig terülve, nyomorult féregként nyalni kezdé a föld porát, szentül meg volt arról győződve, hogy itt az istenitélet napja és a föld, ez a nyomorult sárteke „klapec“ kiáltásokat hallatva, kezdi lenyelni az embereket, mint a tóparton vadászó gólyamadár a gyantalan szivvel éneklő békákat.

Mint hogy azonban a föld egy teljes negyedóra mulva sem nyilott meg alatta, kezdett meggyőződni arról, hogy az évezredek előtt kilátásba helyezett istenitélet napja ugyan még mindig nem érkezett meg, hanem azért az ököcsapásokkal senki más, mint Kuczora István, esküdt ellensége tisztelte őt meg.

Mit volt mit tenni, minthogy sántikálva és nyűszörögve hazavánszorogni és képes felére fájdalmat enybitő vizes rongyokat rakosgatni.

Két nap mulva pedig, midőn némileg rendbehozta megzavart gondolatmenetét és tisztán felfoghatta a polgári házasság üdvös voltát, leült bicegő asztalához és az „Önügyvéd“ segítségével megszerkesztette Kuczora ellen a feljelentést, amint itt következik:

Tekintetes kir. Járásbíró! —
Tisztelettel alulírott, ki városzerte ismeretes szelid és békéltető természetű mozgóbolt tulajdonos és adószedő

polgár vagyok, folyó évi szeptember hó 5-én 4 és 5 óra között a „Kondás-tér“ jobboldalán ép a polgári házasság üdvös voltáról elmélkedtem, midőn Kuczora István városi utcaseprő hátulról megtámadva, minden különös ok nélkül kétszer a jobboldali, egyszer pedig a baloldali ábrázatomon végigmérte vaskeményességű, csontos öklét, miáltal beteges testem e feltűnően apályos részét hirtelen dagályossá változtatta át; majd pedig átkarolván fájós derekam, kétszer a földhöz csapott.

Mint hogy tehát ezáltal — eltekintve attól, hogy bennem fájdalmas érzelmeket keltett — még a büntető törvénykönyv 261-ik §-ába ütköző vétséget is követtem el, ugyanazért ügyvéd nem léteben saját magam esedezem mély tisztelettel és alázattal a tekintetes kir. Járásbíróhoz, mint büntető Birósághoz:

miszerint nevezett Kuczora István városi utcaseprő bítes törvényszolga által megidéztem és befeljezett eljárs után őt a büntető törvénykönyv 261-ik §-ában körülírt módon szigorúan megbüntetni és a tárgyaláskor felszámítandó költségeimet ellenében megállapítani méltóztatassék.

Tisztelettel

Kamasz András.

Mint hogy pedig, ha valaki ellen fenytő feljelentés tétetik, a bíróságnak kötelessége a panasz tárgyalására határnapot tűzni, ugyanazért Kamasz András feljelentése folytán szintén kiténtek a tárgyalást.

II.

A teremben csak kevesen voltak. A bíró kivül mindössze a peres felek és néhány „ügyetlen“ ügyvéd voltak jelen.

A panaszos kiballgatása után, aki újból elmesélte a feljelentésben már előadottakat, a panaszlótta vette elő a bíró:

— Hogy hívják?
— Pista bácsi, gyűjék kend!
— Nevet!
— Nem nevetök én kéröm. De hogy nevetök. Nincs jó kedvem.
— A nevéet kérdzem.
— Girhes Kuczora István, városi utcaseprő polgár

Mai számunkhoz melléklet van csatolva.

tulajdonitanunk a karlócai gyűlésnek az egyházi politikai javaslatokat illetőleg. Nem veheti senki sem komolyan az ilyen tiltakozást. Más szempontból azonban van komoly batters a dolgonak. Kivilágosodott újra, hogy a szerbek egyrésze még mindig ellenségének tartja a magyar államot. Ez igen sajnálatra méltó dolog s vizsgálatra benne csak az lehet, hogy szerbjeink legnagyobb része nem így gondolkozik.

A gyűlés lefolyásáról álljanak különben im itt a következők:

A város piacán tartották meg a népgyűlést, amelyet délelőtt tizenegy órakor dr. Mihajlovics Mihály nyitott meg. Utána báró Zsvikovits József, volt horvát-szlavon osztályfőnök, felolvasta azt a táviratot, melyet a királyhoz küldtek és azt a rezolúciót, melyet a hat tagból álló bizottság szerkesztett.

A határozat, a melyet egyhangulag elfogadtak, így szól:

I. A szerb nép, a magyar korona országába való szerződéses beköltözése óta a mai napig, mindenkor lojálisan és lelkesen teljesítette állampolgári kötelességeit, még vért is készségesen ontotta a királyért és az új hazáért. Joggal elvárhatja tehát, hogy szerzett és törvénybe iktatott egyházi autonómiáját meg ne sértsék.

II. A szerb nép egyházi autonómiáját az 1790—91-iki és az 1868-iki törvények elismerik és biztosítják. A tervezett politikai reformjavaslatok azonban nemcsak sértik egyházak alapelveit és dogmáit, hanem egyházi autonómiának eleve gyökereiben megtámadják. Ez okból a nagygyűlés tiltakozik a magyar kormány egyházi politikai törvényjavaslatai ellen és csatlakozik a görög-keleti püspöki karnak az 1893-ik évi május hó 9-én a király öfelségéhez és a magyar kormányhoz intézett memorandumhoz és egyuttal elvárja, hogy a püspöki kar a felsőházi tárgyalások során felszólal és erélyesen tiltakozik majd a kormány egyházi politikája ellen.

III. Tekintve az általános óhaját, a nagygyűlés elvárja, hogy az illetékes tényezők nem mulasztják el, hogy minél előbb egybehívják a szerb egyházi kongresszust, hogy ez rendes működését folytathassa és egyszersmind a magyarországi szerb nép képviselőjeként e szerföltött fontos ügyben határozhasson.

IV. A magyar képviselőháznak azokat a szerb tagjait, a kik ezekben a válságos percekben megelékezve vallási lelkiismeretükről és nemzetiségükről iránt való kötelességükről, az egyházi politikai kormányjavaslatok mellett szavaztak; a nagygyűlés a legszigorubbán elítéli és emléktűket az utódo megvetésének szolgál-tatja ki.

V. A szerb nép az egyházi politikai kormányjavaslatok következtében a Magyarországnak hasonló helyzetbe jutott többi, egyháznak szent ügyéért küzdő nemzetiségével való szolidaritását fejezi ki.

VI. Az elnökség megbíztatik, hogy ezeket a határozatokat közölje az ebben az ügyben illetékes és döntő hatalommal felruházott tényezőkkel.

Báró Zsvikovics beszéde után dr. Jovánovics Pál, a Szobran szerkesztője, Preradovics Koszta golubnicei pópá, Strajics István szenttamási pópá és dr. Polit Mihály szólaltak fel. Mind a négy szónok, de különösen a golubnicei pópá erősen kárhoztatta az egyházi politikai reformokat, Preradovics válságos bujtogató beszédét mondott, a mely a néptömeget lelkesedésre izgatta.

Dr. Polit Mihály, a gyűlés főszónoka, beszédében a maga szája íze szerint megmagyarázta a népek az egyházi politikai reformokat. Még nem fogadták el őket — ugymond — a felsőházban és így még reményünk lehet, hogy nem lesznek törvénynyé. Reméli, hogy a király a szerbeknek tett ígéretét nem fogja megszegni, mert alkotmányos államban lehetetlen, hogy egy törvényesen bevett nemzetnek jogait ily módon letiporják. Lehetetlen — ugymond — hogy a szerbeket a polgári házassággal és a zsidó recepcióval zsidókká tegyék. Beszédét fanatikus eljénzéssel és tapssal fogadták. A gyűlés 1 órakor ért véget. Utána nagy dinomdánom volt.

Ujdonságok.

Béla napja. Közhivatalok küldöttségei és magánosok nagy számban keresték fel tegnap Sándor Béla

főispánt, hogy névünnepe alkalmából üdvözöljék. A tisztelőt és a szeretet, a melylyel városunk és meztársai gyének közönsége a főispán iránt viseltetik, méltó külső kifejezésre jutottak. Az igaz érzelmek vezéreltek a főispán színe elé mindenkit s azok irattak meg a sok üdvözlő levelet és táviratot is. A vármegye tisztikara Karácson Gyula főjegyző vezetésével a főispánhoz küldte a táviratot is. A vármegye tisztikara Karácson Gyula főjegyző vezetésével a főispánhoz küldte a táviratot is. A vármegye tisztikara Karácson Gyula főjegyző vezetésével a főispánhoz küldte a táviratot is.

Kinevezés. Ofelése a király Havas Lajos bajai kir. járásbírói albiró s soproni törvényszékhez bíróné, Firtling Sándor szabadkai kir. törvényszéki jegyzőt a szentesi, ifj. Kora Károly szintén szabadkai kir. törvényszéki jegyzőt pedig a zentai kir. járásbírói albirókhoz albirókká nevezte ki.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Fülöp Gyula bajai kir. járásbírói joggyakorlókat a nagyszentmiklósi, Jankovich Dusan budapesti kir. törvényszéki joggyakorlókat pedig a zombori kir. törvényszékhez aljegyzőkké nevezte ki.

A miniszter kiküldetetei az iskolában.

Uj-Sóvéről kaptuk a következő sorokat: „Megyénk németajku lakosai magyarosodásának egyik jelenségét észlelhette e hó 20-án Uj-Sóvén a községi jegyzői hivatal megvizsgálása végett ott időzött tekintélyes küldöttség. A helység lelkeszeinek meghívása folytán az alispán ur a rövidre szabott időből buzgóságával tudott egy órát szakítani, hogy az iskolákat s a tanügyet is bemutatassa a miniszterium kiküldötteinek, kik aztán nem győzték eléggé elismerésüket kifejezni a hallottak felett. Mindkét általok megtisztelt iskolában meglepte őket a gyermekek tiszta magyar kiejtése s nem csekély nyelvismerete; meglátó és szép a kis sváb gyermekek szabatos és összhangzatos magyar éneke; s kivált Jung Károly tanító iskolájában teljes elismerésre méltó a magyar társalgásban is elért eredmény. Minél ritkábban van a tanítóknak alkalmuk mőkődésük gyümölesét hozzáértőknek bemutatni, annál nagyobb a föltött örömlük, hogy az alispán ur sürgős teendői s nyomasztó gondjai közepette is nemes lelkéhez méltóan az ő munkájokra is kiterjesztette figyelmét.“

Plébános választás. Bajsai plébánossá a bajsai Vojnick család, mint kegyur által Kármán Károly süködi segédlelkész lett megválasztva. A választás még érseki jóváhagyásra vár.

Adomány. Az országos magyar iskola egylet Uj-Palánka községnek iskola berendezési költségekre 100 koronát adományozott.

Kamarai elnökválasztás. A szabadkai ügyvédi kamara folyó évi május hó 24-én d. e. 10 órakor közgyűlést tart. A közgyűlésnek egyetlen tárgya a dr. Gulo György elhalálozása folytán megtörtént elnöki állás betöltése. A közgyűlés a szabadkai takarékpénztár és népbank tanácskozási tervében fog megtartatni.

Gazdasági egyesületi közgyűlés. A gazdasági egyesület folyó évi április hó 29-én (vasárnap) Zomborban, a megyeház kistermében d. e. 9 órakor közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: Titkári jelentés. — Pénztári jelentés. — Számvizsgáló bizottság jelentése. — Költségvetés bemutatása 1894-ik évre. — Munkatervezet 1894-ik évre. — Az alapszabályok 5-ik §-ának b) pontja értelmében a 3 elnöknek, a szakosztályok elnökeinek és a 60 tagú igazgató választmányának választása.

Vizsgálat a vármegyében. Széll Ignác miniszteri tanácsos és a vele kiküldöttek Schmausz Endre vármegyei alispán kíséretében jelenleg Német-Palánkán időznek.

Elégetett távirat. A napilapok sorra megemlékeztek a karlócai gör. kel. szerb egyházi tüntetésekről irt tudósításaikban arról is, hogy ott egy táviratot ünnepélyesen elégették. Hát ennek a táviratnak érdekes története van. A gyűlés folyamán ugyanis sürgönyt kézbesítettek, a mely Zomborból ment oda s a mely a zombori gör. kel. szerb Apponyisták nevében volt a gyülekezethez intézve. Ebben a sürgönyben üdvözlük a zombori szerb Apponyisták a karlócai gyülekezetet s kifejezik rokonérmelmüket az egyházi politikai tüntetésükhöz, de egyszersmind végezve a táviratot azzal, hogy „Eljén Apponyi!“ Az aláírás ez volt (szerbül) „a zombori szerb Apponyisták.“ Mikor ezt a sürgönyt ott a gyülekezeten fölolvasták, általános lett a meglátkozás s erősen hangoztatták, hogy „ez nem járja“, „ez guny akar lenni“ stb. A vége az lett, hogy ezt a táviratot ünnepélyesen elégették s abugolták az ott jelen nem lévő dr. Drakulits Pált. Némelyek ugyanis ezt a sürgönyt egyenesen a zombori képviselőnek tulajdonították, sőt a napilapok is úgy tüntették föl, mintha maga Drakulits lett volna annak szerzője. — Itt Zomborban azonban az Apponyista szerbek semmit sem tudnak arról a táviratról, senki sem tudja, hogy ki küldhette azt az ő nevükben. Mikor annak híre ide érkezett, Radulovics Szilárd azonnal küldött nyilatkozatot a Branik és a Zásztava című lapokba, mely fölvilágosítja a szerbeket, hogy itt alighanem rosszakaratu manipuláció forog fön. A Branik közölte is azt, de a Zásztava hallgat. Most idebaza erősen kutatnak a távirat küldője után.

Bezárt iskola. A zombori nenadits-zsallási népiskola 24 tanulója közül 18 betegedett meg rövid idő alatt kanyaróban. A városi főorvos bejelentette ezt a tanácsnak s megette a szükséges intézkedéseket. Természetesen ily viszonyok között az iskolát bizonytalan időre bezárták.

Szerencsétlenség. Nagy riadalmat okozott vasárnap d. e. egy megvadult tehén, mely végig száguldott szelensége külváros utcáin. A nép ijedten húzódott meg minden parányi buvóhelyen, Kandász Mátjáné, gondtalanul ért egy sarokhoz, egyszerre csak a megvadult állattal szemben találta magát. A tehén egyenesen neki rontott a szerencsétlen asszonynak s úgy döfte hasba, hogy rögtön összerogyott. A döfés az asszony beleit összeszaggatta, úgy hogy az asszony rövid kintlódás után kilehelte életét.

Féltékenységből. Hoffmann Erzsébet zsabylai lakosnó nagyon szerette a férjét; szeretetével szemben azonban a férj nem igen volt halás, hanem másnak karjaiban kereste a boldogságot. Talált is egy igen szép asszonyt, Veles Annát. Hanem hát ez a szép asszony meg is adta az árát a szerelmeskedésnek. A feleség megtudta a dolgot s megcsipette a két gerlét, épen amint javában turbékoltak. Kést rántott elő s vetélytársnőjét leszurta. Veles Annának a szerelme valószínűleg életébe került. Sebei igen súlyosak.

Tüzeset Zsablyán. Zsablyai levelezőnk írja: Folyó hó 17-én kedden délután 1/33-kor tűz támadt a „Krédi“-féle házban, melynek 3 ház — a hozzátartozó gazdasági épületekkel — lett áldozata. Az egyik ház tulajdonosa mult évi terméséből még semmit sem adott el s így jelentékeny kárt szenvedett. Ugy mondják, hogy a tűz onnan eredt, hogy a házban mostak s egy szikra szállt a nádfedelű háztetőre, mely meggyult s a szomszédos házakat is elemészttel fenyegette.

Eljegyzés. Késmárky Géza, monostorszeghi segédjegyző, eljegyezte Grossz Amálka kisasszonyt Bezdanból.

Önszegélyező-egyesület Bácsföldváron. A bácsföldvári önszegélyező-egyesület e hó 19-én tartotta végeleges alakuló közgyűlését.

Uj ügyvédi iroda. Kármán Sándor köz- és váltó-ügyvéd Bács-Almásán letelepedvén, ügyvédi irodát nyitott.

— Született?
— Már hogyne születtem volna! Hiszen másképp nem lönnek most itt!
— Azt kérdeztem, hogy mikor?
— Régön volt biz' az, kéröm szeretettel.
— De azért csak tudja?
— Hát tunni tudom, ha muszáj.
— No hát mondja.
— Gondolkodni köll egy kicsit.
— No hát gondolkodjék.
Kuczora lehajtja a fejét és tekintetét a csizmája hegyére irányozza.
— Míg is van mán. Mőgtalátam,
— Hát csak ki vele szaporán.
— Jó lesz-e 1852?
— Nekem jó, ha akkor született.
— Hát akkor. Epen, mikor edős apám piros csizmát vőtt az Andris bátyámnak, aki a gimnasztikumba járt iskolába.
— Jól van. Mi a vallása?
— Most még nincsen.
— Már hogyne volna?
— Ha mondom, hogy nincs!
— Micsoda, nincsen vallása?
— Nincs.
— Hát az hogyan lehet?
— Azt gondotam, kéröm, hogy az ur még csak most akarja, hogy valljak?
— Hát persze, hogy azt akarom, hanem most nem azt kérdeztem.
— Nem-é?
— Nem hát. Azt kérdeztem magától, hogy mi a hite?
— Hogy Kamasz szörnyen hazudott.
— Maga bolond! Milyen templomba jár?
— Már mint én?
— Maga hát, nem is a szomszéd ökre!
Kuczora szinte félve morgogja maga elé:
— Biz' én könyörgöm, semmilyen templomba nem járok.
— Istentagadó paraszt! Csak eljár az istenházába?

— Hát katolikusba, ha muszáj.
— Milyen az állapot?
— Egyenős, kéröm.
A bíró dühösen kérdi:
— Részeg maga?
— Nem én, kéröm, józan vagyok jelenlegösen.
— Hát akkor mit beszél itt össze-vissza!
Kuczora csodálkozva bűki meg a pocakját.
— Én?
— Maga hát!
— Hát mit kérdőzött, könyörgöm?
— Azt, hogy feleséges-e, vagy sem?
Kuczora ijedten emelé maga elé a csontos öklét:
— Isten mőnts! Magam vezetöm a gazdaságot.
Élég az én bajom így is.
— Ne hadarjon itt annyit össze-vissza! Adja elő az esetét.
— Ha agyonver az ur, akkor sem tunnám mőgmondani, hogy mikor estem el utoljára.
— Nem azt kérdeztem!
Kuczora megcsóválja bozontos üstökét.
— Ejnye pedig úgy értelmeztem. Hát mit tetszött kérdőzni, kéröm alázatosan a bíró urat?
— Azt, hogy mondja el nekem, miért rakta meg oly csufosan Kamasz Andrást panaszost?
— A vádolt begörbiti a hüvelykujját:
— Így görbüljek mőg, ha csak egy ujjal is hozzányultam.
— No ne tagadja.
— Ugyan kéröm, mit tagadnék rajta? Hiszen örülnék, ha én olyan erős lönnek, hogy Kamasz atyámfia a földhöz tunnám pőndöríteni.
— Hát nem tudja?
— Még eddig ugyan nem próbáltam, hanem úgy kalkulálok, hogy nem bírnám.
— Megmerné próbálni?
Kuczora nevetni kezd. Tetszik neki a bíró eszméje.
— Egy próba nem a világ, bíró ur... Kölyök koromban többször is a földhöz teremtőttek...
— Hát maga Kamasz, mit mond ehhez?
— Én kéröm azt mondom, hogy...

— Mit mond?
— Nem mondok semmit.
— No hát majd mondok én!
Mondott is olyat, aminőt bíró még talán soha sem mondott perlekedő feleknek:
— Alljanak ide a középre. Mikor hármat olvasok, akkor kezdjenek el — birkózni. Minthogy panaszos Kamasz Andrásnak tanuja nincsen, panaszolt Kuczora István pedig a cselekményt tagadásba veszi, ugyanazért kénytelen vagyok a meghozandó ítéletet a birkózás kimenetelétől függővé tenni. Tehát rajta!
Kamasz és Kuczora mosolygó ábrázattal állottak ki a terem közepére.
A jelenlévő ügyvédek pedig kíváncsian lesték a további fejleményeket.
A bíró hirtelen elkiáltotta magát:
— Cstülökre magyar!
Az egyik ügyvéd felfogván a dolog humoros oldalát, nevetve toldta hozzá:
— Ne hadd magad Schlésinger!
— Bizza csak rám az ur! — hunyorgatott savószínű szemével Kamasz, a panaszos.
A bíró komoly arccal olvasta:
— Egy... kettő... három!
Az ellenfelek hirtelen átkarolták egymás derekát. Mindkettő megvédeni igyekezett az ősei jussát.
Egyik sem hagyta magát.
Körülbelül két percig viaskodtak, midőn Kamasz végre dühösen átfonta karjaival a nyugodtan védekező Kuczora derekát és nagyot roppantva rajta, hirtelen a földhöz teremtette. Csak úgy porzott belé a tárgyalási terem.
Az ügyvédek majd eldőltek a nevetéstől.
Kuczora a derekát egyengette.
A bíró komoly maradt.
— Még egyszer! — parancsolta a küzdő feleknek.
— Talán elég lönne kéröm? — veté ellen a vádolt.
— Itt én parancsolok! — kiáltott a fiók-bölcs Salamon. — Folytassák!
Hévvél fogtak másodsor is a birkózáshoz.
Most is Kamasz lett a győztes.

Halálozás. tári ellenőrt s két... amennyiben neje, ide... volna f. hó 18-án... házasságának 13-ik... meghalt. Temetése... részvét mellett ment...
Nazarenius. hadseregben az utó... nazarenius vallású... a 6-ik Károly roma... közül til állandóan... amiért a fegyver... nek a legénység... átvéveszt, amiért... s a börtönben is... mégis rendszeren... fanatikus is, akit... ilyet szállítottak a... sáncfoságha. Princ... aki októberben vo... zésnél is fegyver... átvéveszt, amiért... ítélték. A büntetés... berukkolt szadára... meg tudott halni... életével. A bíróság... a legnagyobb nyu... öltözötték a szűr... vittek Komáromba...
Az „égő v... multkor említették... ritka természeti látv... törő vízzel előke... égnék. Persze, ezt... igen tudják meg... Ez a balga lit kos... polgárt arra, hogy... fel. Nagy óvatoss... haza vitte s tele... még óvatossabb... sehogys sem siker... belátni, hogy min... földhöz vágta az... fene ördögös víz... ha az ember meg... lángot.
Halálozás. váltó-ügyvéd foy... hunyt. Családja... részvétől áthatva...
Szerkesztő... Kittiő eszm... madnak kittiő e... figyelembe ven... forintot tennék... kittiő eszméne... Tudja mit? Semmi tréfa... lehetünk, mikor... Persze szerkeszt... ellenzéki lapszer... majd meglátja; t... én kittiő eszm...
Hogyne! H... a tollat a tintata... a tárcá is ilyen... nek a hírek is... hírek lesznek az... Ó ha tudná... a minutumban... operas-szal.
Képzelve e... aztán ez a kom...
Az ügyvéd... is kicsordult.
Kuczora p... istenét.
A bíró az... — Még e... kodóknak.
— Kedve... inkább másko... — Hallga... — Jaj, h... kettőbe szakít... — Még e... arccal. Három... — Nem v... vagyok... kutya vagyok... — Akáru... kellett a küzd... akár volt kedv... Az ügyéd... — Bűszk... tes bíró ur elő... fiók-Robinetti... rajta!
Es hévve... Egyszers... nyekkenése ha... Harmad... A fiók-R... solyogtak.
Masson p... sem volt, hogy... közepén mozu... A szob... vényre juttat... vén, a bíró k... 18610,1893.
A kenyé...

Halálozás. Krieg Károly apatini községi árvatartási ellenőrt s két kis gyermekét súlyos csapás érte, amennyiben neje, illetve édes anyjuk szül. Nadler Magdolna f. hó 18-án azaz szerdán este, élte 33-ik, boldog házasságának 13-ik évében hosszabb betegség után meghalt. Temetése f. hó 20-án d. u. 1/2 5 órakor nagy részvét mellett ment végbe.

Nazarénus katonák a hadseregben. A hadseregben az utóbbi időben feltűnően szaporodik a nazarénus vallású katonák száma. A fővárosban különösen a 6-ik Károly román király nevét viselő ezred legénysége közül áll állandóan bat-nyolc nazarénus katona börtönben, amiért a fegyver viselését megtagadta. Ennek az ezrednek a legénysége pedig Ujvidekről és környékéről való. Ezek a foglyok ritka türelemmel viselik el a büntetést s a börtönben is buzgón olvassák a bibliát. Idővel mégis rendesen megtörnek, de akad közöttük olyan fanatikus is, akit meg nem pubit semmi büntetés. Egy ilyet szállítottak a napokban az Ujépületből a komáromi sáncfogságba. Princz Pál újone volt ez a makacs ember, aki októberben vonult be ezredéhez. A szokásos beöltöztetésnél és fegyverosztásnál mindjárt megtagadta a fegyver átadását, amiért öt hónapi súlyos helyőrségi fogságra ítélték. A büntetés letelte után, április elején, újra berukkolt századához, ahol kijelentette, hogy ha Jézus meg tudott halni egy nagy eszméért, ő sem törődik az életével. A bíróság két évi sáncfogságra ítélte. Az ítéletet a legnagyobb nyugalommal hallgatta végig. Most átöltöztették a szürke darócruhába és megvasalva hajón vitték Komáromba.

Az „égő viz.“ Ó-Becsén artézi kutatófúrás. A múltkor említettük már, hogy az ó-becsei fúrás közben ritka természeti látványosságnak voltak a szemtanúi. A feltörő vízzel előkerülő gáznemek ugyanis kékes lánggal égnek. Persze, ezt az egyszerű paraszt emberek nem igen tudják megérteni s biztosra veszik, hogy a víz ég. Ez a balga hit készítetett a napokban egy jámbor ó-becsei polgár arra, hogy a vizet petroleum gyanánt használja fel. Nagy óvatossággal megfűtött egy palackot artézi vízzel, haza vitte s tele töltötte vele a petroleum-lámpát. Aztán még óvatosabban akarta meggyújtani a lámpát, a mi sehogy sem sikerült, úgy, hogy az atyafi kénytelen volt belátni, hogy minden fáradsága hiábavaló. Mergében földhöz vágta az liveget s azt dűnyögte magában, hogy fene ördögös víz az az artézi víz; önmagától ég, de ha az ember megakarja gyújtani, hát azért sem fog lángot.

Halálozás. Brestyánszky Kálmán zentai köz- és váltó-üggyévi folyó hó 19-én, életének 44-ik évében elhunyt. Családján kívül nagy közönség kísérte — igaz részvétől áthatva — a megboldogultat utolsó útjára.

KRÓNIKA.
Ujságcsinálás.

Szerkesztő ur! Tudja mit?
Kittünö eszmém támadt. Tudja, nekem mindig támadnak kittünö eszmém, de szerkesztő ur sosem akarja figyelembe venni azokat. Hanem most? ... Most tiz forintot tennék egy ellen (ha volna), hogy a legujabb kittünö eszmémet figyelembe veszi.

Tudja mit? Alakuljunk át ellenzéki lappá.
Semmi tréfa! Legyünk ellenzéki ujság. Mert ne lehetünk, mikor lehetünk, mikor az olyan kittünö dolog? Persze szerkesztő ur nem tudja, micsoda boldog állapot ellenzéki lapszerkesztőnek lenni! Próbálja meg kérem, majd meglátja; tudom, hogy áldani fogja örökre ezt az én kittünö eszmémet.

Hogyne! Hiszen mást se kell tenni, csak beledugni a tollat a tintatartóba és kész a vezércikk, sőt ha kell, a tárca is ilyen könnyű szerrel készül, és ép így készülnek a hírek is. Aztán micsoda vezércikk, micsoda hírek lesznek azok! Micsoda tárca!

Ó ha tudná szerkesztő ur, — tudom, hogy ebben a minutumban a nyakamba borulna és megkínálna egy operas-szal.

Képzeld csak, ott áll az ország élén a kormány, aztán ez a kormány hány miniszterből, államtitkárból

stb. áll! Ott vannak a főispánok, az adót a pénzügyi közegek hajtják be, a vármegye és a város bivatalkokai mást se tesznek, mint a miniszterek rendeleteit hajtják végre stb. stb. Ebből talán láthatja szerkesztő ur, hogy mi is lenne a mi véghetlentül kellemes és ami fő: báladatos földadatunk.

Programmunk legfőbb pontjai lennének: a kormány rossz, a miniszterek rosszak, amit ezek csinálnak, az mind rossz, legkiváltképpen pedig rossz az adó stb. A kormány és a miniszterek, sőt még az adóvégrehajtók sem törődnek ugyan velünk (no de az mindegy), hanem annál inkább törődnek a nép, mert az szentül meg lenne győződve, hogy mi az ő üdvösségéért harcolunk és az ő kedvéért szidjuk az „átkos“ kormányt, meg az adót. Hiszi szerkesztő ur, hogy az előfizetők roppant módon megszapornának? Meg ám annyira, hogy a Bittermannék nyomdája nem győzné a lapot csinálni!

Az lenne a boldog állapot!
Mit gondolt szerkesztő ur, milyen szépen gyártódnék akkor pl. a vezércikk? Sorra vennék a szidandókat: előbb összeszidnók az egész kormányt, aztán a minisztereket egyenként, szidnók a közigazgatást és kiabálnók, hogy nagy a korrupció. Igaz, hogy akadna egypár ember, aki nem hinné el, de elhinné a nép. Már pedig ez nekünk elég. És ha aztán kifognánk a médiumokból, kezdenék megint elülről, az olvasó úgy is elfelejti ápril végére, hogy mit olvasott január közepén.

Aztán könnyű dolog ám szidni! Csuda könnyű dolog! Hej, ha egyszer megpróbálná a szerkesztő ur! Olyan könnyen készülné a vezércikk, hogy patyolat!

Hát még a hírek! Itt már nem is szökök általánosságban. Vegyünk föl egy példát. Eljön X. Y. miniszteri osztálytanácsos és meg egynehány ur megvizsgálja a közigazgatást. Most persze cicerós betűkkel hirdetőnk, hogy „ime, a korrupció büze már a miniszteri bársony-székig is eljutott, de végre napfényre jö a szegény nép zsiros verejtékével összekuporgatott filléreinek millióival üzött galád manipuláció“ stb. Mondja, nem szépen bangzik? Aztán tegyük föl, hogy a vármegyénél nem találunk egy hajdubajszályi korrupciót sem; ebben az esetben így írunk: „Mindjárt mondtuk, hogy az elsimítgatás és elussolás munkáját művészi tökélyre viszik a korrupció hiénái“ stb. stb.

Amikor aztán hire keletkezik, hogy a községek is megvizsgálják, azt írjuk, hogy „No de ott már nem lehet tussolni, simitgatni. És a községi jegyzők, meg a bírók már előre is tömérdek pénzt vesznek kölcsön, hogy kipótólják azt, amit elköttyavetyéltek a közpénzekből. Azért sokhelyt még több is lesz a pénzárban a vizsgálókat, mint amennyinek kellene lenni“ stb. (Lásza ezt az isteni gondolatot is elkapta már az orrunk elől a Zombor és Vidéke!) Tudja, az semmit sem tesz, ha az összes nótárosok és bírók közül ilyen alkalommal senki sem vesz is kölcsön egy krajcárt sem, de azért nem kell félnünk, mert a jámbor olvasó azt hiszi, igazat mondtunk s ez nekünk elég lesz.

Ha pedig a vizsgálat itt is megesis és a korrupciónak még mindig semmi hire, sőt ha napnál világosabb, hogy nincsen is eddig még ki nem irtott korrupció, — nem, szerkesztő uram, még akkor sem esünk kétségbe, akkor tamadunk megint az átkos kaurnmány ellen, mert hogy nem tudja megtalálni a korrupciót, ami van és aminek lennie muszáj (mert különben — az igaz — nem lehetne ellenzéki ujságot gyártani).

Nos, édes szerkesztő uram, meggondolta magát? Ugyan boruljon hát a nyakamba! A jövő számban tehát már „ittünk“. Addig is azonban kittünö eszmém jutalmul kérek egy operast.

Marezi Pán.

Petőfi és Tóth Kálmán.

A Tóth-Kálmán-Album számára írta: **Zlinszky Aladár.**

Petőfi költészetének esodás hatása nem magyarázható meg egészen az irodalmak fejlődésének rendes törvényeiből. Petőfi nemcsak új költői irányt alapított meg, összeolvasztva és művészi magaslatra emelve a

népiest és nemzetit, de egy hatalmas egyéniséget is vitt lyránkba, intenzívebben és sokoldalubb, mint bármely költő-elődje csak elképzeli tudta volna. Küzdelmes pályája épügy érdekel mindnyájunkat, mint irodalmi harcai, s költeményei nemcsak műbecstülk hatnak, mindenik mögött ott fürkesszük életünk eseményeit, melyeknek produktumai. Az ember viszonyait kutató irodalom ma már könyvtárrá nőtt körülötte, költészetéről alig jelent meg néhány jóra való tanulmány. Hirtelen megjelenése, látszólag minden behatóbb tanulmány nélkül a tetőpontra emelkedése, nyomora, melyből a legelső írók és legelőkelőbb hölgyek társaságába küzdi magát, határozott önértéke, midőn pályája elején tisztában van végcéljával és tehetségével, melynek erejét merészen hirdeti, épügy mint sorsának egykor kedvező fordulatát, a vezéreknek örökös szomjazása, melyeket majd a sors halmoz pazaron utjába, majd maga dördít meg, hogy aztán élete üdvét egészen a nemzet nagy viharába temesse, hirtelen végének biztos megsejtése, harcias bátorsága, midőn eldobva lantját, habozás nélkül fegyvert ragadt küzdeni az eszmékért, melyeket hirdett s végül rejtélyes eltűnése, mely pályáját egy fényben lefutó üstököshöz teszi hasonlónak — mindez megkap, bámulatba ejt s ellenállhatatlanul leköt csodaszéru utja szemléletében.

Valóban ez az élet mindnyájunk kínese, nemzeti életünk egy jelentős szakának drága emléke. A ki egészen nemzeté volt, mintha egymagában át is élte volna azt az egész fejlődési processust, a melyen a magyar nemzet átment. Az egyszerű, félparaszt fiú küzdelme, a ki eléri az emberi nagyság legszűkebb határait: a Széchenyi nemzetének harca, melyet a megváltás új eszméért végig harcolt; vérenek nyugtalansága, eszelekvő ereje, a nemzet forrongása, melylyel ideált ideal után kutat, hogy küzdelmeinek célját minél magasabbra tűzhesse; rendületlen hite a becsülettel folytatott munkának hite egy jutalmazó jövőben; a forradalom zavarában élete egészen összeolvad a nemzetével s az a sir, mely a fejéregyházi temetőben a névelten hősket takarja, ugyanakkor a haza sorsával való e közössége jelenti. Sorsának a haza sorsával való e közössége mintegy megszenteli pályáját s emléke együtt él a nemzeti élet többi nagy emlékeivel, melyek a magyart bivatásának magaslatára segítettek, hogy egy csapással megsemmisüljenek.

Petőfi hatásának kutatásában, meggyőződésem szerint, nem szabad e pszihikai momentumokat figyelmen kívül hagynunk.

A forradalom utáni költészet célja nem annyira az ő irodalmi irányát folytatni volt, mint a hazát szolgáló épen maradt. Ez írók nagyrésze hazafias tettvágytól ösztönözve lép az irodalom terére s mihelyt a cselekvés bucsut vesznek tőle. Petőfi megdicsőült alakja áll előttük mintaképen. Kinek ne lenne szabad öt választani vezéréül? A mult nagy emlékeit ápolni, ében tartani a maradék szivében, kinek ne lenne megegedve? E fölött nincs zsarnoknak hatalma. Egyénisége ellenállhatatlan vágygyal szállja meg őket: birni valamit az ő geniejéből, részt kéri, bármilyen módon, az ő küzdelmeiből. Így áll elő egy alapjában hazafias költészet, mely a Petőfi mutatta uton a magyar nemzet törzsköcs saját-ságait kifejteti vágyva a vidékiesség kizárólagosságába téved s szem elől veszi a költészet egyetemes jellegét; mely genialisnak valja magát, holott csak árnyéka s irányokért vél küzdeni, midőn a cselekvésnek semmimem állja útját, sőt megszorítása lenne kívánatos. Petőfi költészetének könnyed természetessége és őszintesége, meg az a vallomása, hogy tanulás nélkül lett nagy költővé, megkönnyíti munkájukat és költészetüket, bár kiterjedésben bihatentlenül nyer, így veszt egyfelől tartalomban s hanyatlík, másrészt nyelvtünk, verselésünk. Az alapjában nemes forrásból fakadó érzések többször egészen eltorzult alakban jelennek meg s terjednek gyakran egészen hosszú irányokban. Még midőn néhány év mulva irodalmi kritikánk felébred is dermedt almából s megkezdzi az irtás munkáját, költőink legbuzafiasabb működésükben megzavarva, legszentebb érzelmeikben serteve utasítják vissza vadjait s csak sokára tudnak az irodalmi objektivitás hidegebb régióiba emelkedni.

A jelen sorok célja oly iróval foglalkozni, a ki hazafiai lelkesedés dolgában semmit sem engedett költőtársainak s mégsem vesztette szem elől az irodalom törvényeinek tiszteletét s bár sokáig, csaknem mindvégig, Petőfi hatása alatt állt, meg tudta őrizni önállását, ki tudta fejezni költői egyéniségét. Tóth Kálmán a forradalom utáni költészet legkiválóbb lyrikusa.

Ő is az uralkodó áramlat szolgálatában kezdte meg pályafutását. Vezére volt annak a genialis csoportnak, mely a visszahatás szigorú kritikusa, Gyulai Pál szerint, „magán kezdte a magyar irodalmat s néhány költeményt írva büszkén és kihívóan dobta az irodalom szeméi közé önbizalmát és tehetségét.“ Nem a tanulmány, hanem az istentől teremtett genialitás teszi a költőt. Ha ez megvan, csak éreznie, lelkesednie, szenvednie kell, hogy igazi költeményeket hozzon világra.

Ti nagyon tanultok ... én nagyon szeretek, Nem is tudok én mást csak nagyon szeretni... Fáradozásból áll a ti érdemetek, Az enyim? én nekem nincs érdemem semmi. Tinalatok az ész csinált fénye ragyog, Nálam az istentől teremtett szív lángja — Én hozzátok képest oly tudatlan vagyok! Szivemből foly az én dalaimnak árja.

A költőnek egész külön érzésvilága, lelki élete van, a mely nem mérhető a közönséges emberek lelkének törvényeivel.

Az én fájdalomimnak nincsen semmi oka, Csak úgy jönnek azok, mint felbök az égre — S ilyenkor megered a megnehezült szív Fájdalmas zenéje. Kevesen ismerik ezt az ugy termő but, Melyet nem a földön, hanem ében adnak... Ily szent fájdalmak, ily szent szenvedési Csak költőnek vannak!

Valóságos megvetéssel tekint mindenkire, a ki a tudomány száraz elméletével, a művészet kodexének köznapi szabályaival mer művei felé közeledni. Az

*) Budapesti Hirlap. 1855. I.

Az ügyvédek szeméiből a nagy nevetéstől a köny is kiesordult.

Kuczora pedig jajgatott és szidta a birkózók atyáistenét.

A bíró azonban megőrizte komolyságát.
— Még egyszer! — adta ki az utasítást a viaskodóknak.

— Kedves, drága bíró ur, elég lősz mára, majd inkább máskor! — nyöszörgött a szegény vádlott.

— Hallgasson!

— Jaj, hogy hallgatnék, mikor a dérékam majd kettőbe szakad a fájdalomtól!

— Még egyszer! — parancsolta a bíró vésztlősló arccal. Három a magyar!

— Nem vagyok magyar! ... Oláh vagyok, rác vagyok ... mindön vagyok, csak magyar nem! Döglött kutya vagyok, sémmit más!

— Akárhogy protestált is ellene, mégis folytatnia kellett a küzdést. A bíró fityült és neki táncolni kellett, akár volt kedve, akár nem.

Az ügyédek egyike megjegyezte:

— Büszkék lehetnek mindketten, hogy a tekintetes bíró ur előtt birkózhattak. Maga Kuczora valóságos fiók-Robinetti, maga Kuczora meg Masson. Hát csak rajta!

— És hévvel viaskodtak tovább.

Egyszerre tompa zuhanás és a vádlott fájdalmas nyekkenése hallatszott.

Harmadszor is a panaszos győzött.

A fiók-Robinetti és az ügyvédek még mindig mosolyogtak.

Masson pedig panaszosan nyöggött és anyyi ereje sem volt, hogy az ajtóhoz másszon. Ott maradt a terem közepén mozdulatlanul.

A szóbeliség és közvetlenség elvét fényesen érvényre juttató „bizonyítási eljárás“ ezzel befejezve lévén, a bíró komoly arccal kihirdette előttük az ítéletet:

18610/1893. bf. szám.

Öfelsége a király nevében!

A kenyere téglási kir. járásbírósg mint bünyenyítő

bírósg Kamasz Andrásnak Kuczora István elleni panaszos ügyében a mai napon megtartott tárgyalás alkalmából a következőleg.

Ítélt:

Panaszos Kamasz András panaszával elutasittatik, panaszlott Kuczora István pedig az ellene emelt vád terhei és következményei alól felmentetik.

Indokok:

Panaszos Kamasz András a tárgyalás folyamán előadja, hogy őt Kuczora István az utcán megtámadta és a földhöz csapta, mely cselekmény által könnyű testi sértést szenvedett.

Mint hogy pedig a tárgyalás folyamán világosan kiderült az a körülmény, hogy panaszos sokkal erősebb, mint a bepanaszolt Kuczora István, hogy tehát ez panaszos nem is csaphatta a földhöz;

mint hogy pedig panaszos Kamasz András az általa felhozottakat mivel sem tudta beigazolni;

mint hogy végül panaszlott tagadja a vád tárgyát képező cselekmény elkövetését;

ugyanazért panaszos Kamasz András panaszával elutasítani és panaszlott Kuczora István az ellene emelt vád terhei és következményei alól felmenteni kellett.

Kelt a kenyere-téglási kir. járásbírósg, mint bünyenyítő bírósgnál 1893. október 2-án.

Dr. Gyökér Antal,
kir. albíró.

Aki nem hiszi, hogy ez így történt, az ne sajnálja a fáradságot, hanem kérje ki a kenyere-téglási bünyenyítő járásbírósg irattárában 18619/1893. szám alatt elfekvő iratokat és meg fog győződni, hogy a fenti történet nem a képzelet szülötte, hanem valóban megtörtént esemény.

Ezek után igazán kíváncsi vagyok arra, vajjon mikor nevezik ki dr. Gyökért táblabíróvá?

„Állatgyűlés” című szatirában, miután minden állatnak szerep osztott a világon, a csalógnak költő lett, az őz újdondász, a medve politikus, tudóssá a pávát választotta, a szamarat meg kritikusnak teszi meg az erőszakolt genialitás törz vakmerőségével.

Ime a Petőfi küzdelme, midőn az érzés szükségét hangoztatja a formák hidegsége ellenében, őszinteséget és természetességet a klasszikus színű mesterkétséggel szemben:

Nem verték belém tanítókat
Bottal a költészetet,
Iskolai szabályoknak
Lelkem soh'sem engedett.
Támaszkodjék szabályokra,
Ki szabadban félve mien:
A korlátlan természet
Vad virága vagyok én.

Ime megvételése a művészet igazi törvényeit félre-
értő kritikáskerek ellen, mely azonban rendesen a
hunnor köntösét ölti magára s főlényének tudatában
inkább játszik, ritkábban támad vagy sért. A Tóth
Kálmán „Állatgyűlése”, a Petőfi „Ki a szabadba!” cí-
mű, heinefordulatos költeményének utánzata:

Ki a szabadba látni a tavasz,
Meglátni a természet színpadát!
Az operában ki gyönyörködik,
Majd hallhat ott kin kedves operát.

A természetnek pompás színpadán
A primadonna a kis főlemile:
Ki volna, énekesnők köztetek
Merész, versenyre kelni ő vele?

Megannyi páholy mindenik bokor,
A melyben ülnek ifjú ibolyák,
Miként figyelmes hölgyek, hallgatván
A primadonna csattogó dalát.

És minden hallgat és minden figyel,
És minden a legforróbb érzelem;
A közziklák, e vén kritikusok,
Maradnak csak kopáron, hidegen.

E geniális exaltáltság eredménye a fantáziának
mértéktelen csapongása a Petőfi utazó irodalomban.
A sas, mely nap fényét áhítja, nem maradhat a föld
kisszerű légkörében, merész ívekben szeli át a levegő-
et s villámgyors szemével pillanat alatt áttekint oly
tereket, melyek a gyarló szemek előtt örökre idegen
távolban maradtak volna egymástól.

Ha szikrává válnék most égő szívverem,
Világot gyújthatnék a beborult égen —
S ha szíven szikrája
Mind csillagá lenne,
Az eget boltjára
Tudom nem férhetne. (Éjjel.)

Szinte a Petőfi Egri hangjait halljuk visszhangzani:

S hogyha földobuám az égbe
Szívemet,
Melegítné a világot
Nap helyett.

(Folyt. köv.)

Kossuth és a szerbek.

Dr. Thim Józseftől.

Nagyon kevesen tudják, hogy Kossuth Lajost az ellene indított pörben egy szerb nemzetiségi ügyvéd védte. Ez is jele annak, hogy a negyvenes évek elején a magyarországi szerbek nem helyezkedtek antagonizmusba a magyarsággal. A márciusi vívmányokat a szerbek örömmel fogadták; a városok, falvak mindenütt kitűzték a magyar zászlót, még a később oly nevezetessé vált Szent-Tamás is, melynek lakosai — bizonyára a szabadság-örömtől ittasan — volt nemesi, de szerb nemzetiségű uraikat alaposan elverték, ugy hogy azok sietve szökní kezdtek. A márciusi mámort követte a pesti gyűlés, ezt az újvidéki, hol az ismert határozatokat hozták, melyek a szerbek számára messzemenő jogokat és kiváltságokat tartalmaztak.

Egy küldöttség volt hivatalosan ezen pontokat a pozsonyi országgyűlés elé vinni. A küldöttség tagjai valának Sztamatovics Pál próta, akit később az osztrákok Temesvárot elzártak, Kosztics Máté plébános, Kamber János polgármester, Kosztics Sándor városi aljegyző, Mihajlovics Péter és Sztratimirovics György földbirtokosok, utóbbi Kulpinban, Polit János és ifj. Dada kereskedők, előbbi a mostani Polit-Deszancesics Mihály újvidéki ügyvéd apja, Popovics Gabor mesterember, Miodragovics Gyóka, Grbics Jása parasztek.

A szerb küldöttség április 2-án indult el Pozsonyba, hova 8-án ért fel és honnét 15-én ért haza. Pozsonyban az országgyűlés előtt jelentkeztek, hol a gyűlésben fogadtattak. Szónokuk Kosztics Sándor volt, aki aranypaszományos díszmagyarban magyarul köszöntö meg a kivívott szabadságot és kérte az újvidéki határozatok elfogadását, melyeket Vidás előadó fel is olvasott. Kosztics különösen hangsúlyozta, hogy a szerbek nevében felajánlja a szabadság megvédésére közreműködésüket, jó és balszerencsében elválaszthatlan baráti szövetségüket. A miniszterek, akik a pozsonyi országgyűlésen keleten elkerített helyen ültek, érdeklődve hallgatták meg, nemkülönben a nyugati oldalon tíz asztal mellett ülő képviselők is. Mikor a petíció felolvasatott, mindenki önkénytelenül Kossuthra tekintett, aki inkább ékes-szólásával igyekezett a gordiusi csomót megoldani. Kossuth felkelt. „A küldöttség láthatta — felelé — hogy törvényhozásunk a szerb nép nem egy óhajának tett eleget: el kell ismernie, hogy a törvényhozás az ország minden nemzetiségét

figyelembe veszi, ezért joggal kívánhatja, hogy ezen kapocs, mely valamennyit egyesíti, a magyar nyelvben keresendő. Mig a magyar hangoztatja: minden nép nyelvét belügyekben érintetlenül hagyni, mig a magyar joga össze nepeivel a szabadságot, összes polgári jogait megosztja: méltányos kérése, hogy a külső kapocs, mely állam-jogilag köti össze a nemzetiségekkel, a magyar nyelv legyen.”

„A petíció szerint a törvényhozás feladata kettős, 1. az elvesztett jogokat visszaállítani, 2. újakat adni. Az első panaszt illetőleg a törvény szükségételen, hiszen a felelős miniszterium kötelessége a törvényt általánosságban érvényre juttatni s ennek végrehajtásával a szerbeket jogaikba visszahelyezni. A második pontot illetőleg pedig az országgyűlés utolsó napjaiban lehetetlen a szerbek előnyére új jogok megadatását tárgyalni; ez a jövő országgyűlés dolga.”

Kossuth feleletét a gyűlés eljénzéssel vette tudomásul. A szerb küldöttség azonban nem volt megelégedve, és ennél fogva elhatározta a minisztereket magán lakásukon felkeresni. Baththyány a szerbeket büszkén, mint arisztokrata fogadta. Kossuth ellenben igen szívesen, s mikor Polit azt mondta németül, hogy nekik fáj, ha ők „rácok-nak” nevezetnek, ő a legnagyobb készséggel megígérte, hogy ezentul „szerbeknek” nevezi.^(*) Itt tűzött össze a szerb Sztratimirovics a magyar Kossuthal, mikor előbbi az 1700. szerb kiváltságok visszaállítását követelte, amit Kossuth ke-reken megtagadott.

„Uraim, mondá nekik Kossuth, önök Újvidék 12,000-nyi lakosának nevében egyenjogúságot követelnek a nagylelkű magyar nemzetől. Kérel-mük méltányos s a magyar nemzet szívesen fog beleegyezni, hogy a szerbek a szabadságban, ál-lami jogokban részesüljenek.”

„Azt hisszük miniszter ur — felelé az egyik küldött — figyelemzetnem kell önt arra, hogy a Magyarországon lakó és a magukkal hozott jogok és szokások biztosítéka mellett bevándorolt szer-bek legszentebb jogát, nemzeti nyelvük haszná-latát elismerik. A szerb nemzet teljesen különböz-ő a magyartól, tőle méltánytalanságot nem fogadhat el; de ha ez őt nemzetnek ismeri el, kész a maga részéről a magyart is ilyennek elismerni, s vele mint előbb is, egy korona és egy alkotmány alatt megmaradni.”

„Nemzet alatt mit ért ön?” kérde a mi-niszter.

„Oly népet — felelé — mely saját nyelvvel, műveltséggel bír s öntudata is van, hogy ezt megtartsa.”

„Tudja-e, hogy minden nemzetnek önálló kormányval kell hogy bírjon?”

„Mi nem követelünk annyit, válaszolt egy másik tagja a küldöttségnek, szerintünk egy nem-zet több kormány alatt s több nemzet egy kor-mány alatt élhet. Előbbire példa Németország, utóbbira Erdély.”

Erre Kossuth izgatottan kijelenté, hogy ő több nemzetet Magyarországon nem hajlandó elis-merni, Sztratimirovics most megjegyzé:

„A forrongás nyílt szakadásra fog vezetni — tartok tőle — ha a délszlávok várakozásaikban csalatkozának. Ha Pozsony tőlünk jogainktól elismerését megtagadja, ugy mi azt máshol fogjuk keresni.”

„Ugy hát döntsön akkor köztünk a kard” — veté oda Kossuth, mire Sztratimirovics ingerülten felelé: „a szerb sohasem volt gyáva ahhoz!”

Ezen párbeszédet egy 1887-ben megjelent művemben is említém, melyet Kossuth szintén olvasott. Ekkor azon csekély hibát követtem el, hogy a pozsonyi szerb küldöttség és a Kossuth közti jelenet lefolyását az országgyűlési terem mellékhelyiségében szerepeltettem. Kossuth ekkor Hermann Ottó képviselő által saját nevében az összes fővárosi lapokban nyilatkozat alakjában kijelentette, hogy ez az én állításom hamis, mert ő sohasem beszélt külön a szerb küldöt-tséggel és így ő nem is lehetett oka a szerbekkel való szakadásnak. — Tekintve azon kegyeletet, melylyel iránta minden magyar ember viseltetett s hogy akkor betegeskedett, de meg Deák Ferenc bizalmas híve, Kónyi Manó tanácsára — nem tettem közzé cáfolatomat. De most, hogy a sze-mélyes ok halálával megszűnt és nagy alakja immár a történetírásé, mely nem ismerhet részre-hajlást, bizony mondom, hogy Kossuth és a szer-bek közötti fenti párbeszéd megtörtént. — Rejtély még ma is előttem, hogy miért tagadta ezt ke-reken és támadta meg csekély személyiségemet és bélyegezett történethamisítónak, sőt állítását azzal is igazolta, hogy még 1865-ben, Horváth Mihály „Függetlenségi harc története” I. köteté-nek azon lapjára, hol szintén említették a közötti éles párbeszéd, — sajátkezűleg írta rá a cáfolatot és ezt eredetben Hermann Ottóval — az én állí-tásom cáfolatául — fel is mutatta. — Lehet, hogy felelének szeptember 15 év múlva nem emlékezett

^{*)} Adlerstein, Chron. Tageb. II. 73. l.

^{**)} Polit, Uspomena 19. l.

ezen, egyébiránt oly fontos és kimagasló ese-ményre. Kossuth tényleg a későbbi időben fele-dékeny volt. Így például Kónyi Manó egyszer — ha jól emlékszem, 1885-ben — panaszkodott emiatt nekem. Kónyi ugyanis Deák Ferenc be-szédeit gyűjtve, köztük olyat talált, mely Kossuth-nak a védegyelet eszméjéről tartott beszédére reflektált. Ezt el is külte Turinba, de Kossuth a legjobb akarrattal se emlékezett vissza.

Ép így rejtély előttem, hogy Kossuth több szerb, olaszországi harcra és önkéntes előtt fáj-lalta, hogy a szerb küldöttséget mereven elutasí-totta és önmagának is hibául róta fel, 1865. előtt néhány évvel.

Ezen német párbeszéd megtörténtét azonban bizonyítja az akkori szerb sajtó, melyben az rész-letesen le van írva. Polit János, a mostani ügyvéd apja, nem egyszer beszélt el utóbbiak, hogy mikor Sztratimirovics ingerülten odatette: „Der Serbe war niemals feig dazu” — Polit János neki kabátját húzta meg. Sőt Szőke Lajos, egy-koru szereplő és történetíró utóbb mellettem szolt.

Fonblanque, 1848-ban belgrádi angol konzul, angol nyelven kiadott leveleiben (Correspond. rel. of the Aff. of Hung. 68., 77. l.) szintén felemlíti e párbeszéd megtörténtét, sőt azt hiszi, hogy Kossuth „szavai felidézte a szerb harcot összes borzadalmaival”.

Kossuth mindenesetre nagy hibát követett el, hogy a szerbekkel mereven szakított. 1849-ben ő is megváltoztatta nézetét, sőt annyira ment, hogy önálló szerb tartományt ígért nekik. Ezen rendkívül érdekes tényről máskor fogok meg-emlékezni.

CSARNOK.

Az első benyomások.

Páris, április 18.

A legnagyobb nehézségen, mely véleményem szer-int abban áll, hogy a viszonyokat az idegen nem ismeri, szerencsés véletlen következtében túlestem, a mennyiben még utazás közben találkoztam egy fiatal francia kereskedővel, ki Párisba ismerős volt, s mivel két napot együtt töltvén, megismerttettem a szülközség tudnivalókkal, ugy, hogy elutazta után egészen beletaláltam magam új hely-zetembe, mely főképen nagyobb udvariasságot igényel az alábbvalók iránt. A francia ennek hiányát nem veszi rossz néven az idegentől, megszokta már a lakonikus kéréseket és válaszokat, a sok mindenféle nemzetiségtől, kik a világ minden sarkából itt találhatók. (Csak fizes-senek.) Legnagyobb számmal angolok találhatók, kik ellen leginkább rossz kijelentései miatt panaszkodnak. Nem ritka dolog, hogy egészen à la mode öltözködött nége-rekkel jön össze az ember, cylindereiben, keztyűiben, néger nőkkal kalap s napernyővel, a mi igen komikus látvány, copfos kinaival, és így tovább.

Legjobban esik a szemnek, az a kellemes intéz-kedés, hogy Páris, majdnem minden szélesebb utcája fával van beültetve, s hogy a város minden táján találni szebbnél szebb kerteket, diszítve a legváltozatosabb fi-gurákkal, tavakkal és mesterséges szökőkutakkal, árnyé-kos sétatereteket, a hol mindig van ember ki újságot olvasni, vagy pihenni jó ide. Itt játszanak, e célra fen-tartott helyeken a gyermekek, itt dolgoznak kézi-munkán a nők, s szinte jól esik az a csend, melyet szobában hiába keresnénk. Legközelebb esik hozzám a „Jardin des Tuilleries” hová délelőttünkét kikijárogat-tam olvasni, elnézni a társasjátékat, s gyönyörködni mint eresztetik vitorlás hajócskáikat a fiúk a kert ta-ván, nagyszámú nézőközönség jelenlétében, olykor órák hosszat elbeszélgetni a mellettem ülővel. A franciával igen könnyű ismeretséget kötni, bármikor meglehet szó-lítani, s ő rögtön kész a társalással, felvilágosítást adni, sőt a legnagyobb szíveséggel célhoz is vezetni, nem bánja, hogy kicsoda, egészen sans gêne beszélget, s ha esetleg sietős a dolga, engedelmet kér, s távozik. Hanem családjába nem vezet be profánt, oda jó ismeretség, esetleges kitalás, s legalább is egy gazdag nagybácsi egyetlen örökösének lenni szükséges, mert a pénz itt nagy szerepet játszik, és nagyon az érdek vezet az embereket. Mig nálunk a férfiak keresnek jó parthit, itt fordítva a nők keresnek gazdag férjeket, az előbbi szokás, mely mindenesetre megbocsáthatóbb, annál is inkább, mert hazai, itt inkább a katonatiszteknek van divatban.

Kávéházi élet itt nincs oly értelemben mint nálunk, az itteni kávéházak többnyire „restaurantok” is, a hol feketét, s különféle szeszes italokat fogyasztanak. A tejeskávét keresni kell, s tejárudákban, ugynevezett „laiterie”-ben kapható jobb s olcsóbb minőségben, mig ily restaurantokban egy francot kérnek, amit 30—40 centiméter megkapni tejárudákban, melyek egész elegán-san berendezett helyiségek, a maguk közönségével. Dél-előtt a kávéházak füresek s a „dejeuner” után népesülnek csak; nem újságot bújni, hanem társaságban szórakozni járnak ide az emberek. Lapot csak kevés helyütt találni, azt mindenki megveszi az utcán, a hol többnyire bódék-ban vagy hordár féle emberek nagy lármával árúsítják és reggel utja közben olvassa el.

Az étkezés meglehetősen különbözik a miénktől, a mely itt a „dijuner”-ból, délnen, és hét órájában a „diner”-ből áll, akként hogy az előbbit őt, hat, a „diner”-t pedig egy két tál étellel több teszi, mely mellől nem hiányzik soha a bor, vagy más szeszes ital, még a nap-szamos ebédjénél sem. Az árát rendesen kiírják, ami annyiban előnyös, hogy nem kerül annyiba, mint külön fizetve, jóllehet ennek az étkezési módnak is megvan az előnye, a helyisége és közönsége. Ami pedig készítés-módját illeti, az ételt igen izletesen adják a vendég elé, s nem annyira a paprika, mint a zsir hiánya, s az ada-gok meglehetősen kicsinyisége vehető észre. A „diner” után következnek a szórakozás színházban, estélyeken, de leginkább kávéházakban, melyek ilyenkor tömve vannak, s oly helyeken, a mi ritkább, hol zene játszik, meglehetősen felszórított árakkal találkozunk az ember. Nevezetes, hogy a sör itt sokkal drágább, mint a bor.

A mi közönségün-tarkább, mint a párisi, és a nálunk mindenütt talál-csak ha szolgálatban van s kaszárnyák körül látni civilben jelennek meg. Ő s katonás kifejezést kül-lőfarkkal ellátott éresisak.

Legelősebb a közle-alakú járművein, emele-hajóin lehetőséggé teszi, lehet menni a kilenc kil-öt hat lóval vont tehers-nőseknek, azon kívül ho-gy a lovakat egyenként egy ily menet elvonulása Legfűlésebb az utcán, mely meg van engedve fiakkerosok. Szerencsére metlenséget, t. i. — fog

A zomborvidéki r. ka

A zomborvidéki r. május hó 17-én Zombor-tartja rendes közgyűlése

Tá

1. Szentmise délelő
2. Elnöki jelentés
3. A múlt gyűlés hitelesítése.
4. Pénztárnoki jele
5. A kath. segélyka-kának jelentése.
6. A bíráló bizots
- és a jutalmak kiosztása.
7. A jutalomban r
8. Bíráló bizottság
9. Jegyzőkönyv
10. Herold Antal és egyéb indítványok tá

Zomborban, 1894.

Lajthay János s. k.

egyleti elnök.

Nagy János által 1893. évi május hó 25-én javaslat, a közgyűlés ben az egyleti tagokk

1. A havi értekez-desen, amennyire lehet tartandó, mely tanács-vezetendő, melybe az el-zott alakban felveendő.
2. Az iskola tante-illetőleg a tantestület el-gyankint az I-ső osztal-esetleges hiányok kipó-kevesebb fontos kihag-hol nem volna — helye
3. Készítse el min-hoz képest mihez tartás-gyfelnyelni szabályokat, letekre.
4. Vétessék elő m-tárgy, melynek módzsa-először az első, aztán-tója elmondja az annak
5. Az értekezlete (legalább 2 éven át) a-gyalt tananyag felolva-módszer megvitatása.
6. A tanév elején teljűk, használjuk minit-tanítási naplót zsinór-m
7. Tartassanak az korlati tanítások — a
8. Egy és ugyan-egy iskolánál, a kézi-zótól legyenek, hasonló-iskola tanulói által ha-lehetőleg ne különböz-
9. Minden tanító pasztalotok” cím alatt e-módszer vagy felszerel-esetleg hiányokat fej-gyfelnyelni a helyesebb-eljárás és hiányok meg

Köz

Uj vasuti me-
menetrend május hó el-
a mi vonalszakaszunkon-
az lesz, hogy a Budapest-
összeköttetése céljából
két irányban a mult ny-
koecsiostályt szállított gy-
lyeztetik. Ezen gyorsvo-
Budapestről d. u. 2 óra
este 6 óra 22 pkor ind-
érkezik, a honnét este
Boszna-Bródra éjjel 12
vonat pedig Boszna-Bród-
Dájlára reggel 6 óra 7
6 óra 14 pkor tovább
27 pkor érkezik és ott
vonathoz Budapest fele-
óra 45 pkor Dájlára ind-
fog közlekedni, a jelenl-
Szabadkára érkező szen-
ról Szabadkára egy új
mely Gombosról éjjel 5
reggel 6 óra 55 pkor é-
A szeged-rókus-sza-
egy új éjjeli személyvo-
vonat Szabadkáról, csa-
Dájlá és Baja felől, éjje-
ged-Rókusra éjjel 12

A mi közönségünk sokkal változatosabb, sokkal tarkább, mint a párisi, és első tekintetre hiányzik valami, a nálunk mindenütt található uniformis. A francia tisztok, csak ha szolgálatban vannak, huzzák fel az egyenruhát, s kaszárnyák körül láthatók, a városban, estélyeken civilben jelennek meg. Öltöztetik meglehetősen egyszerű, s katonás kifejezést különösen a hátul hosszan lefogó lófarokkal ellátott ériszak ad nekik.

Legelőször a közlekedés, mely Páris mindenféle alakú járművein, emeletes omnibusain, lóvasutain, s hajóin lebecsülte teszi, hogy majdnem semmiért végig lehet menni a kilenc kilométer átmérőjű város területén. Ő hat lóval vont teherkocsik annyiban tűnnek fel különöseknél, azon kívül hogy bámulatos terhet cipelnek, hogy a lovakat egyenként egymás elé fogják, úgy hogy egy ily menet elvonulását bevégni valóságos boszuszág. Legfőképp az utca az a folytonos ostorcsattogtatás, mely meg van engedve s melyet véghez visznek a fiakkerosok. Szerencsére van a mi ellensúlyozza e kellemetlenséget, t. i. — hogy nincs kapuzás.

S—S F—c.

A zomborvidéki r. kath. tanító-egylet közgyűlése.

A zomborvidéki r. kath. tanító-egylet 1894-ik évi május hó 17-én Zomborban, a központi fiúiskolában tartja rendes közgyűlését.

Tárgysorozat:

1. Szentmise délelőtt 9 és fél órakor.
2. Elnöki jelentés az egylet múlt évi működéséről.
3. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése.
4. Pénztárnoki jelentés.
5. A kath. segélyalap-gyűjtő bizottság pénztárnokának jelentése.
6. A bíráló bizottság jegyzőkönyvének felolvasása és a jutalmak kiosztása.
7. A jutalomban részesített dolgozatok felolvasása.
8. Bíráló bizottság válasza.
9. Jegyzőkönyv hitelesítésre két tag választása.
10. Herold Antal által benyújtott határozati javaslat és egyéb indítványok tárgyalása.

Zomborban, 1894. évi április hó 20-án.

Lajthy János s. k., Czikler Gyula s. k.,
egyleti elnök. egyleti jegyző.

Nagy János által benyújtott és a közgyűlés által 1893. évi május hó 25-én elfogadott következő határozati javaslat, a közgyűlés 8-ik számú határozata értelmében az egyleti tagokkal közöltetni határozatokat.

Czikler Gyula s. k.,
egyleti jegyző.

1. A havi értekezlet minden tantestület által rendezés, amennyire lehetséges, a hónap u. a napján megtartandó, mely tanácskozmányról rendes jegyzőkönyv vezetendő, melybe az elvi dolgok és határozatok határozott alakban felveendőek.
2. Az iskola tanterve mindenekelőtt átvizsgálendő, illetőleg a tantestület előtt felolvasandó és pedig tantárgyankint az I-ső osztálytól a VI-ik osztályig, hogy az esetleges hiányok kipótoltsanak, a fölösleges vagy kevésbé fontos kihagyassék és hogy a tanmenet — hol nem volna — helyesen megállapítsassék.
3. Készítse el minden tantestület a helyi viszonyokhoz képest miheltartás végett az „iskolai rendtartást és fegyelmi szabályokat“, kiterjeszkedve a legkisebb részletekre.
4. Vétessék elő minden értekezleten egy-egy tárgy, melynek módszere megvitandó, akként, hogy először az első, azután mindig a következő osztály tanítója elmondja az annak tanításánál követett eljárását.
5. Az értekezletek egy másik tárgyát képezze (legalább 2 éven át) az elmúlt hónap folyamán eltergyalt tananyag felolvasása és a tanításban követett módszer megvitatása.
6. A tanév elején, midőn a múlt évi anyagot ismételtjük, használjuk mindig az akkor részletesen vezetett tanítási naplót zsinórmértékül.
7. Tartassanak az egyes osztályok anyagából gyakorlati tanítások — a tantestület jelenlétében.
8. Egy és ugyanazon községben — vagy legalább egy iskolánál, a kézi- és vezérkönyvek ugyanazon szerzőtől legyenek, hasonlóképpen kívánatos, hogy az egy iskola tanulóit által használt tanszerek (írka, rajzfűzet) lehetőleg ne különbözzenek egymástól.
9. Minden tanító tartson „iskola-jegyzeteket és tapasztalatokat“ cím alatt egy fűzetet, melybe akár a rend, módszer vagy felszerelés tekintetében tapasztalt dolgokat, esetleg hiányokat feljegyzi és felhívja a tantestület figyelmét a helyesebb módszer követésére, a helytelen eljárás és hiányok megszüntetésére.

Közgazdaság.

Uj vasuti menetrend. Az ugynevezett nyári menetrend május hó elsejével lép ismét életbe, melynek a mi vonalszakaszonk egyik legnagyobb változtatása az lesz, hogy a Budapestnek Boszniával való kedvezőbb összeköttetése céljából Szabadkára és B.-Bród között mindkét irányban a múlt nyáron át közlekedett s mindhárom kocsiosztályt szállító gyorsvonat, ismét forgalomba helyeztetik. Ezen gyorsvonat Szabadkáról, csatlakozással a Budapestre d. u. 2 óra 35 pkor induló gyorsvonathoz, este 6 óra 22 pkor indul és Dáljára este 9 óra 28 pkor érkezik, a honnét este 9 óra 35 pkor tovább indul és Boszna-Bródra éjjel 12 óra 20 pkor érkezik; az ellen-vonat pedig Boszna-Bródról éjjel 3 óra 20 pkor indul és Dáljára reggel 6 óra 7 pkor érkezik, a honnét reggel 6 óra 14 pkor tovább indul és Szabadkára d. e. 9 óra 27 pkor érkezik és ott közvetlenül csatlakozik a gyorsvonathoz Budapest felé. A jelenleg Szabadkáról este 6 óra 45 pkor Dáljára induló személyvonat csak Gombosig fog közlekedni, a jelenleg Dáljáról d. e. 8 óra 43 pkor Szabadkára érkező személyvonat helyett pedig Gombosról Szabadkára egy új személyvonat fog közlekedni, mely Gombosról éjjel 3 óra 40 pkor indul és Szabadkára reggel 6 óra 55 pkor érkezik.

A szeged-rókus-szabadkai vonalon mindkét irányban egy új éjjeli személyvonat helyeztetik forgalomba. Ezen vonat Szabadkáról, csatlakozással Budapest, Zimony, Dálja és Baja felől, éjjel 10 óra 58 pkor indul és Szeged-Rókusra éjjel 12 óra 17 pkor érkezik, s ott az

összekötő vonat közvetítése által Orsova és Cegléd felé csatlakozást talál; az ellen-vonat pedig Szeged-Rókusról ugyancsak Orsova és Cegléd felől csatlakozással éjjel 3 óra 7 pkor indul és Szabadkára reggel 4 óra 37 pkor érkezik; s ott a fentebb említett irányokon kívül még a Zenta felé induló vonathoz is talál csatlakozást.

A szeged-rókus-szabadkai vonalon az új menetrend szerint Szabadkáról éjjel 10 óra 58 pkor Szeged-Rókusra induló új éjjeli személyvonat már április 30-án Szabadkáról indítatik. Junius 1-től kezdve szeptember 15-ig, a múlt évben Palics és Szeged-Rókus, valamint Palics és Szabadka között közlekedett fűrdővonatok a következő menetrend szerint ismét forgalomba helyeztetnek és pedig ünnepek és vasárnapoktól indulás Szeged-Rókusról d. u. 1 óra 15 pkor Palicsra és onnan este 9 óra 5 pkor vissza Szeged-Rókusra; továbbá naponta indulás Szabadkáról d. u. 5 óra 10 perc és este 7 óra 40 pkor Palicsra. Palicsról Szabadkára pedig reggel 7 óra 15 perc, este 6 óra 55 perc és este 8 óra 10 perckor.

Szerkesztői üzenetek.

R. A. „Viszontlátás és szerelem.“ Önnek ez „az első szellemi megpróbáltatása.“ Nagyon sajnáljuk, de ez az első „megpróbáltatás“ balul ütött ki; verse nem jó s így természetesen nem is fog napvilágot látni lapunk hasábjain. Próbálkozzék azonban csak tovább, s mi reméljük, hogy még jó verseket is fogunk öntől kapni.

K. F. „Komor órákban.“ Igen szívesen fogadjuk felajánlott munkásságát. Ezt a terejét azonban nem közelhetjük. Szépen és jól van megírva, de nincs olyan általános érteke, hogy a nagyközönség elé lehetne bocsátani. Épen azért, sajnálattal bár, de mellőznünk kellett. Jövő munkásságáért előre is köszönetünket fejezve ki, fogadjuk üdvözlőlevelét.

E. M. „A munkatárs.“ Nagyon szívesen vesszük, ha lapunkat tárcáival felkeresi. A mostani nem közelhetjük, mivel nem üti meg a mértéket. A tisztelőpéldányt — ha munkásságával reá szolgál — készséggel indítjuk meg.

Zsabyia. Ön azt akarja, hogy nyitlérbe tegyük ki sorait. Igaz, ezt megígértük, de ezen ígérletünk most sajnálattal vissza kell vonnunk. Tudósítónk ugyanis megkeresésünkre utólag részletesen értesített a dologról, úgy, hogy meggyőződünk a felől, mikép tényleg való dolgot közöltünk. Ilyen körülmények között teljesen fölöslegesnek tartjuk azt az erős kifakadásokkal telt közleményt nyilvánosságra hozni s ezzel talán egy fölösleges, hiába való hírlapi polemikának színteret adni. Higgye meg, legjobb lesz, ha a dolog felett napi rendre térünk.

S. E. „Szenevedések.“ Sokszor hallott hangok, semmi újság sem a tartalmában, sem a formában. A technikája is föltűnően nehézkes. Tehát félre tessük.

Ifj. H. Halas. A „dalok“ közül az elsőt közlésre szántuk, a másik kettő már gyöngébb s nem üti meg azt a nem igen szigorú mértéket, a melyet mi alkalmazni szoktunk. A bordalon szíveskedjék simitgatni még egy keveset s aztán közölni fogjuk azt is. Figyelmébe ajánljuk az első versszak két utolsó sorát:

Bú a szívünket egy is eléggé

Gyűrti, — a lélek multba ha száll.

Nem értjük, mi akar ez lenni. Különbön általában véve itt-ott döcögnek a dactilusokba gyűrt sorok.

Naptár. Április.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
24 Kedd	György	György	12 Vazul
25 Szer.	Márk ev.	Márk ev.	13 Antem.
26 Csüt.	Kilit pápa	Kletus	14 N. Csüt.
27 Pént.	Peregrin	Zita sz.	15 N. Péntek

Felolós szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

1787. sz. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye bajai járáshoz tartozó Baracska, Báth-Monostor, Béreg, Csataalja, Dautova és Szántova községek részére Dautova székhelyvel rendszerezett körállatorvosi állásra pályázatot nyitok.

Ezen körállatorvosi állás évi javadalmazása 600 frt készpénz előleges havi részletekben, ezenkívül a községek hivatalos bejárása alkalmával díjmentesen kiszolgáltatandó fuvar, és az állatok gyógykezeléséért az 1888. évi XVI. t. c. 131. §-a szerint szerződésileg biztosítandó díjazás.

A megválasztott körállatorvos állását azonnal elfoglalni tartozik.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1883. évi I. és 1888. évi VII. t. c. értelmében felszerelendő kérvényeiket hozzám **f. évi május hó 25-ig** nyújtsák be.

A választási határnap később fog kitézteni.

Baján, 1894. évi április hó 11-én.

Latinovits Gyula,

főszolgabíró.

2—1

1032. szám.

1894.

Pályázat.

Mohol községében az ugynevezett nagyvölgyi szállási bábai állásra pályázatot nyitattik. Felhívjuk mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, felszerelt folyamódványukat ide **folyó évi április hó 30-áig** betérjessék.

Ezen állással 80 frt fizetés és a azüléseknél segédkezésért 1 frt van rendszerezítve.

Zentán, 1894. évi április hó 6-án.

Matkovits,

főszolgabíró.

3—3

1427. szám. 1893.

Árlejtési hirdetmény.

A tekintetes Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának 1893. évi október hó 24-én hozott 1250 k. 1893. számú határozatával jóváhagyott Filipova községének újabb felépítése elhatározatott, az ezen község felépítése vállalati uton biztosított, mely épületre vonatkozó építési terv, költségvetés és az anyagárak és a fuvar, úgy napszámok alapjául vett összegek részletes kimutatása Filipova községének hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. A kikiáltási és költségvetésileg megállapított vállalati ár osztrák értékű 7666 frt 86 k. rban állapított meg, és az árlejtés **f. évi április hó 30-án d. u. 3 órára** Filipova községéhez kitéztek, azzal, hogy az építési vállalkozók a szóbeli nyilvános árlejtésre meghívotnak olyképp, miszerint az árlejtés szóbeli árlejtés és írásbeli ajánlat utján, a legkisebb összegben tett ajánlattevőnek, illetve vállalkozónak fog a filipovai új község felépítése kiadatni, a következő feltételek alapján:

Vállalkozó tartozik a kikiáltási ár 10% át készpénzben az árlejtés megkezdése előtt biztosítékul letenni, mely összeg az épület felülvizsgálata, illetőleg jóváhagyás után lesz a törvényhatóság által vállalkozó részére visszautalványozandó, továbbá tartozik a vállalkozó az építési munkálatokat az árlejtés után 8 nap mulva megkezdeni, és az épületet legkésőbb október hó 1-én minden hiány nélkül átadni.

Vállalkozó a vállalati ár első részletét, azaz $\frac{1}{3}$ -ad részét az épületnek $\frac{1}{2}$ -ed részben, — a második részletet az épületnek $\frac{1}{2}$ -ed részben történt felépítése után, és a harmadik részletét az épületnek előállítása, illetőleg teljesen történt felépítése és az államépítészeti hivatalnak felülvizsgálata és jóváhagyása után fog Filipova község közbizottsága által kifizeteni a letett óvadékoszszeggel együtt. Az ebbeli szerződés a község és vállalkozó között az árlejtés után annak eredményéhez képest fog a vállalkozóval megkötötni. Az árverési és a szerződési költségeket, valamint a tervek és költségvetési előirányzatokat a vállalkozó tartozik sajátjából viselni.

Filipova, 1894. évi április hó 14-én.

Gyarmathy Ferenc,
jegyző.

Filip Ferenc,
2—1
bíró.

417. sz. 1894.

Hirdetmény.

Egy építendő római kath. iskola építési munkálatainak biztosítása céljából az árlejtés **f. évi május hó 1-én délelőtt 9 órakor** fog az itteni községében megtartatni.

Erre árlejtetni szándékozik azzal hivatnak meg, hogy az árlejtés megkezdése előtt az előirányzott 7834 frt 93 k. rnak 10% -át bantpénzül letenni kötelesek.

A részletes feltételek alulírott előjárásnál megtekinthetők.

Bácsföldvár, 1894. évi április 19-én.

Lovász István,
jegyző.

Sirovicza Márton,
2—1
bíró.

698. szám.

kig. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Szántova községében megüresedett egy közrendőri állásra, — mely utólagosan fizetendő 21 frt havi fizetéssel van egybekötve — azzal, hogy az előírt ruházatot sajátjából tartozik beszerezni — pályázat nyitattik.

A szabályszerűen felszerelt kérvények **folyó évi május hó 1-éig** bezárólag ezen község előjárásánál nyújthatók be.

Szántova, 1894. évi április hó 15-én.

Ódry Andor,
jegyző.

Mándity Barisa,
2—1
bíró.

2463. sz.

tkvi 1894.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Vojnits Kolonits Julia és társai végrehajthatóknak Lauer János örökösei végrehajtást szenvedők elleni 262 frt 50 k., 262 frt 50 k. és 262 frt 50 k. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék és járásbíróház területén lévő, Zomborban fekvő, a zombori 364. sz. tjkvben Lauer Jánosné szül. Kolonits Borhala nevében álló A. 1 (1020—1022) hr. s 219. ö. i. számú házra és 187 $\frac{1}{2}$ □ ö! beltelekre az árverést 720 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1894. évi május hó 15-ik napján délután 3 órakor a zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 72 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyam-mal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bantpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1894. évi február hó 25-én.

A zombori kir. törvényszék mint telekk. hatóság.

Radány Péter,
kir. törv. bíró.

Házeladás.

Batina községében, közvetlen a Duna partján fekvő, a komp kikötőnél levő Burgstaller Ferenc-féle lakház, melyben egy sarok bolt, 4 lakszoba, 2 konyha, 1 éléstár, széles beüvezett folyosó, cseléd szoba, pince, egy nagy magtár, 6 lóra való istálló, félszer, a félszer felett szinte egy magtár, tágas udvarral, nagy kerttel, nemes gyümölcs-fákkal és szőlővel beültetve, valamint egy kisebb-szerű park is van, elhalálozás folytán szabad kézből, kedvező feltételek mellett eladó.
Bővebb értesítést ad

SCHÄFFNER KÁROLY
ZOMBORBAN.

3-3

2429. szám.

kig. 1894.

Pályázati hirdetmény.

A járáshoz tartozó Ujverbász községben megüresedett és 300 frt fizetés, 100 frt lótartrási átalány és teljes egyenruházattal javadalmazott községi lovasrendőri állásra pályázatot hirdetek és a pályázni kívánókat felhívom, hogy szabályrendelet szerint felszerelt, nyelvismereteiket is igazoló pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi május hó 1-ig benyújtsák.

Kulán, 1894. évi április hó 12-én.

MÜLLER,

szolgabíró.

2-2

714. sz. 1894.

HIRDETMÉNY.

Bajmok községében turesedésbe jött gyalogrendőrvezető és két rendőri állásra ezennel pályázat nyitattik. Rendőrvezető évi fizetése 400 frt.
Rendőr évi fizetése 300 frt (ruházat nélkül) utólagos havi részletekben.

Felhívom a folyamodók, hogy sajátkezűleg irt kellően felszerelt kérvényeiket alulírott előjáróságánál **folyó évi április 30-ig** nyújtsák be, mert később érkező folyamodványok figyelembe vételű nem fognak. Rendőrvezetői állás elnyerésénél a magyar, német és dalmát nyelvet beszélő csendőz avagy rendőr előnyben részesül.

Bajmokon, 1894. évi április 15-én.

Budanovits Árpád, Beslits Tade,
jegyző. 2-2 bíró.

izati hirdetmény.

ogh vármegye kulai járáshoz tartozó Kis-Kér, Kucura és Torza községekből álló állatorvosi-kör részére Kucura székhelyvel rendszeresített állatorvosi állás betöltésére ismételve pályázatot hirdetek és a pályázni kívánókat felhívom, hogy az 1883. évi I. és 1888. évi VII. t. c. értelmében felszerelt, azonfelül nyelvismereteiket és eddigi alkalmaztatásukat is igazoló pályázati kérvényeiket hozzám **folyó évi május hó 10-ig** benyújtsák.

A körállatorvosi állás javadalmazása 600 frt készpénz fizetés és a körhöz tartozó községek területén hivatalos eljárás közben ingyen fuvar.

A gyógykezelési díjak utólagosan egyezségileg fognak megállapíthatni.

Kula, 1894. évi április hó 12-én.

2-1

Dr. Molnár Károly,
főszolgabíró.

Eszenciákat

rum, cognac, mindennemű szeszese italok, asztali likőrök és különlegességek azonnali elhibázatlan elkészítésére a legkiválóbb minőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 80 fokú, vegyileg tiszta eceteszenőcát kellemes ízű borecet és közönséges ecetek gyártásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékeltek.

Kiváló eredményért kezeskedek
Árlapot bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp
Eszenciák-különlegességek gyára
PRÁGA. 50-40

Megbízható ügynökök kerestetnek.

2785. sz. 1894.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Kucura községben megüresedett, 300 frt évi fizetéssel javadalmazott községi végrehajtói állás betöltése céljából pályázatot hirdetek és a pályázni kívánókat felhívom, hogy szabályszerűen felszerelt, nyelvismereteiket is igazoló pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi május hó 5-ik napjáig benyújtsák.

Kula, 1894. évi április hó 14-én.

2-1

DR. MOLNÁR KÁROLY,
főszolgabíró.

Házi kifőzés.

Zomborban, bajai-utca, 415. szám alatti házban több egyén részére ebéd és vacsora kiszolgáltatik jutányos áron. Ugyanitt házhoz hordásra is elvállaltatnak egyes családok.
Bővebb értesítés alulírottal nyerhető.

2-1 **NOVOSZELL ANNA.**

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém Zombor sz. kir. város és környéke nagyérdemű közönségének becses tudomására hozni, miszerint dúsan felszerelt

óras-üzletemet

folyó évi április hó 20-ikától kezdve Falcione Lőrinc-féle házba (a volt Makra György fodrász-üzlet helyiségbe) helyeztem át, ahol is mindenemü arany és ezüst zsebórák, továbbá falli-és álló-órák a legjutányosabb árakon kaphatók; nemkülönben mindenféle órajavítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Zombor, 1894. évi április havában.

Kiváló tisztelettel

PENTZ JÁNOS,
óras.

Bizományi üzlet.

Van szerencsém Zombor sz. kir. város és környéke nagyérdemű közönségének becses figyelmébe ajánlani ZOMBORBAN több év óta fennálló

BIZOMÁNYI ÜZLETET,

ahol is mindennemű adás-vevést közvetítek. Üzletemben jelenleg egy 17 öles hosszú utcai és több kisebb ház és azonkívül szántóföldek is eladók.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradok

tisztelettel

Utvits Nikola.

3-3

KEIL ALAJOS-féle

PADLÓZAT-FÉNYMÁZ
(Glasur)

Arany-fénymáz

Viaszk-kenőcs

Heindhofer Róbertnél Zomborban.

legkiválóbb mázólszer puha padló számára. 1 nagy palaek ára 1.35 kr. —
1 kis palaek ára 68 kr.

képekteretek stb. beanyagolására. Egy kis palaek ára 20 kr.

legjobb és leggyorsabb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

Mindenkor kapható: 12-10

SZÓDAGÉP ELADÁS.

Egy teljesen jókarban levő, csak pár év óta használt, folyékony szén-savval tölthető

SZÓDAGÉP,

hozzávaló üvegekkel, 3-1

igen jutányosan kapható:

RÁTAI TIVADAR,

ÉVGYÖZTERESZMÉ

APATIN.

Zombor, Bittermann Nándor könyv- és könyvendéjából.

1268. szám. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Bács Bodrogh vármegye zsabylai járáshoz tartozó, Zsabya székhelyvel bíró és Zsabya, Csurogh, Gyurgyevő, Goszpodince, Nádaly községekből álló körben lekötés folytatn turesedésbe jött állatorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1883. évi I. t. c. és az 1888. évi VII. t. c. értelmében felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi május hó 20-ig** annál is inkább nyújtsák be, mivel a később beérkező kérvényeket figyelembe nem vehetem.

A körállatorvos javadalmazása áll évi 800 frtból, — előleges havi részletekben kifizetve, — továbbá a községek bejárása alkalmával díjmentesen kiszolgáltató fuvar.

Látogatási, illetve gyógykezelési díjak utólag — szerződésileg — fognak megállapíthatni.

Zsabya, 1894. április 11-én.

Főszolgabíró helyett:

Dr. Balaton Gyula,
szolgabíró.

3-3

92. szám.

1894.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódásági tek. kir. járásbíróság 1894. évi 197. számú végzése következtében Kohu Ede bécsi cég javára Szentivánszki András bácsi lakos ellen 245 frt 97 kr s járuléka erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás utján le- és felül foglalt és 661 frtra becsült szövetárak és kész férfitöltényekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a hódásági kir. járásbíróság 925. ex 1894 számú végzése folytán 245 frt 97 kr tőke-követelés, ennek 1893. évi szeptember hó 8-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 36 frt 51 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Bácsban alperes üzletében leendő eszközzésére **1894. évi április hó 30-ik napjának délutáni 3 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Hódásághon, 1894. évi április hó 16-án.

Kanyó Béla,

kir. bírósági végrehajtó

194. szám.

1894.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az apatini tek. kir. járásbíróóság 879. számú végzése által Kálóczy Mihály bogojevai lakos végrehajtató javára György Imre bogojevai lakos ellen 600 frt tőke, ennek 1894. évi évi január hó 1-5-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 28 frt 15 kr perköltség követelés, 5 frt 05 kr árverési díj erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróilag le- és felül foglalt és 325 frt 75 kr-ra becsült bolti árak, butor és ágyművekből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladotnak.

Mely árverésnek a 1684/1894. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Bogojeván alperes lakásán leendő eszközzésére **1894. évi május hó 5-ik napjának délutáni 9 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladotni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Apatinban, 1894. évi április hó 16-án.

Oláh János,

kir. bir. végrehajtó.

102. szám.

1894.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az apatini tek. kir. járásbíróóság 3104. számú végzése által a doroszlói árverés végrehajtató javára Kocsis István doroszlói lakos ellen 1566 frt tőke, ennek 1890. évi január hó 1-5-ik napjától számítandó 8% kamatai és eddig összesen 53 frt 18 kr perköltség követelés, 4 frt 95 kr árverési díj erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 475 frtra becsült 3 ló, 2 koca, 3 drb szarvasmarhából álló ingóságok nyilvános árverés utján eladotnak.

Mely árverésnek a 992/1892. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Doroszló községében leendő eszközzésére **1894-ik évi május hó 4-ik napjának délutáni 10 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladotni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Apatinban, 1894. évi április hó 16-án.

Oláh János,

kir. bir. végrehajtó.

XVII. évfolyam

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 5

—

A lap szellemi r illető küldeménye szerkesztőnek, any a laptulajdonosnak dendő.

Egyes szám ára 10

1894. a

E napon volt neg frigy megkötésének, Erzsébet hercegnővel. Meredek volt az osztó ifju férfi erőben viru feleségét fölvezetése, s talan a kilátás arról az uralkodó birodalmát ké most, a jelen viszonyok időkre, fájdalomból s vödött hangulat szá uralkodó pár szívét sarjadzottak, s egész dozság töltötte be. ehez az öket körülve a téli fagy uralkodott ha ami viláosság vo lett volna, ami virág virágzása lett volna. mott népek sóhajtása az ifjuság aranykora amint az ifjuság — ráborítá homlokaikra rohant vele, sziveiket pások, mig végre a örök gyászba borítá élet, képek élete, mily ő sorsukkal szemben magas pár szeméi, mutatkozik, művelődé haladó szabad népek rájuk nézve a szenved trónjukat, s ha imitnek is ki, azok csak zelem s a hódolat az kon öket mindenkor

Ha súlyos sorsos lyi párt, vigasztalást séhez népek szerete mely mindig törhetlen nyáért vivott legfénye gyar nép azonfelül is iránt. Erzsébet király védangyala a szolgáló király adta vissza a mányt, s védi, oltalm erősíti azokat. S az eg folyó alkotmányos

A „BACS

Nem a b

Más má

Szeméid

Hozta c

Ila borte

Alszik e

Józanágy

Leesőnd

Hejt, de

Ittam sz

S nem m

Csak a v

MIT SUSOG

Az öregek azt n van a legjobb fekete; azt állítja, hogy itt van lány. Hát igazuk van a gekől körülve, örökk egyik a legcsinosabbika nagyon szakértő. Igen a Farsangkor, mikor nál a falun, szabad em